

Laukiama greito užsibaigimo angliakasių streiko

Nauji valdžios pasiūlymai

Ryto angliakasių viršininkai tarsis apie užbaigimą streiko

Vėl lokautas Ispanijoje; kabinetas rezignavo

ANGLIAKASIŲ VIRŠININKAI TARSIS APIE UŽBAIGIMĄ STREIKO.

Utarinke įvyks angliakasių unijos pildomojo komiteto susirinkimas.

WASHINGTON, gr. 6.—Generalis prokuroras Palmer šianakt paskelbė, kad valdžiai pasisekė padaryti susitarimą su United Mine Workers of America veikiančiuoju prezidentu John L. Lewis ir tos unijos sekretoriu-įdinininku William Green, sulig kuriuo pasiūlymas užbaigti angliakasių streiką bus apsvaistytas visų angliakasių unijos viršininkų susirinkime, kuris įvyks sekamąjį utarinką Indianapolis mieste.

Paskelbimas sako, kad Lewis ir Green raginsią priimti pasiūlymą.

Valdžia tikisi, kad viršininkai sutiks atšaukti streiką ir palieps angliakasiams grįžti į darbą. Tačiau kiti apie tai labai abejoja. Jie sako, kad nors viršininkai, prispirti teismų ir gali atšaukti streiką, bet abejoja, kad patys angliakasiai paklausytų to atšaukimo. Jie gali streiką tęsti ir be viršininkų, kurie ir šiaip dabar nieko negalėjo gelbėti, nes streikas ir taip yra oficialiai atšauktas.

PRĖMĖ VALDŽIOS PASIŪLYMĄ.

WASHINGTON, gr. 6.—Justicijos departamentas paskelbė, kad angliakasių unijos prezidentas priėmė valdžios pasiūlytą naują susitaikimui.

TIKISI UŽBAIGIMO ANGLIAKASIŲ STREIKO PĖTNYČIOJE.

WASHINGTON, gr. 7.—Valdžia tikisi, kad angliakasių streikas bus užbaigtas unijos viršininkų nutarimu, jų susirinkime utarinke Indianapolis. Jei valdžios pasiūlymas praeitų be jokių kliūčių, tikimasi, kad angliakasiai sugrįžtų į darbą bėgyje 48 valandų. Jie jau dirbtų pėtnyčioje.

Naujas pasiūlymas angliakasiams.

Generalis prokuroras Palmer su savo pagalbininku šandie išvažiavo į Indianapolis, kad įteiktų angliakasiams naują valdžios pasiūlymą. Kartu su jais išvažiavo Lewis ir Green, kurie jau priėmė tą pasiūlymą.

Koks yra naujas pasiūlymas angliakasiams, laikoma paslaptyste, bet sakoma, kad tą pasiūlymą užgysrė pats prezidentas Wilsonas.

Valdžios kontrolė anglių ir niekurie suvaržymai pasiliks dar per kokias 30 dienų, jei angliakasių streikas ir būtų sutauktas.

FARRINGTON ARESTUOTAS.

SPRINGFIELD, Ill., gr. 6.—Illinois angliakasių unijos prezidentas Frank Farrington

šandie tapo areštuotas maršalo ir yra kaltinamas peržengimu teisėjo Anderson išduoto prieš angliakasių injUNCTIONO.

NAUJAS INJUNCTION.

CHARLESTOWN, W. Va., gr. 6.—Federalis teisėjas Keller šandie išdavė injUNCTION prieš 540 angliakasių lokatų ir distrikto viršininkus W. Va., uždraudžiant jiems ką nors daryti palaikymui angliakasių streikui.

Vice prezidentas užjaučia angliakasiams.

NEW YORK, gr. 6.—Suv. Valstijų vice prezidentas Marshall kalbėdamas, čia laike banketo pasakė, kad jis užjaučia angliakasiams, kurie negauna tinkamo atlyginimo už savo sunkų ir pavojingą darbą. Jis pasakė, kad jis jokių būdu nesutiktų leisti, kad Indiana valst. kasyklas, net jeigu jam būtų mokama vice prezidento algą. Jis taip pat tikisi, kad darbininkų unijos, kurios yra reikalingos evoliucijai Amerikos gyvenime.

ISPANIJOS KABINETAS VĖL REZIGNUOJA.

Socialistai grąšina visuotinu streiku.

MADRIDAS, gr. 7.—Karaliui Alfonsui panedėlyj bus įteikta viso Toca kabineto rezignacija. Kiek pirmiau rezignavo karės ministras gen. Covaro, kada kabinetas paskelbė garbės teismo nuosprendį pašalinti iš armijos 23 oficerius.

Socialistai atstovai paskelbė, kad jei vieton Toca kabineto bus sudarytas kabinetas iš militaristų, jie paskelbs visoje šalyje generalų streiką.

23 pašalintieji iš armijos oficeriai šandie streikuojančių spaustuvių darbininkų laikraštį išspausdino ilgą protestą.

100,000 DARBININKŲ ISMESTA IS DARBO.

MADRID, gr. 6.—Visuotinas lokautas Katalonijoje nuolat plėtojasi ir jau 100,000 darbininkų yra išmesta iš darbo.

Šandie Madride neišėjo nė vienas laikraštis delei spaustuvių darbininkų streiko.

TIKEJIMAS EUROPOJE YRA MIREŠ.

Sako sugrįžęs iš Europos kunigas.

NEW YORK, gr. 6.—Organizuotas tikėjimas Europoje yra miręs ir bažnyčia nebeteko pamato. Taip pasakė atvykęs iš Londono kunigas Newton, buvęs ten klebonu vienos didžiausių bažnyčių. Jis sako, kad 80 nuoš. jaunųjų žmonių Europoje nieko nežino apie krikščionybę ir nebesirupina apie ją žinoti.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 8, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

BOLŠEVIKAI TEBESIVERZIA SIBERIJOJE.

Kolčako kareiviai bėga nebandydami atsipirti prieš bolševikus.

IRKUTSKAS, gr. 2.—Bolševikai paėmė Barabinsk, pusiau kelyj tarp Omsko ir Novo Nikolajevsk. Siberijos kareiviai nebandė prieštintis. Novo Nikolajevsk yra evakuojamas.

Rustus maisto trukumas rytinėje Siberijoje pasidarė dar rutesniu delei susikirtimų su Činija apie jurisdikciją ant Mongolijos. Delei to Činija nebeduoda Kolčakui maisto.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 8, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

VOKIETIJA BANDO UZMEGSTI RYŠIUS SU DENIKINU.

LONDONAS, gr. 6.—Vokietijos pirklybinė misija tapo slapta pasiūta į pietinę Rusiją (valdomą gen. Denikino), kad padarytų sutartis, atnaujinančias pirklybinius ir ekonominius ryšius.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 8, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

RUSIJA VĖL PASIULYS TAIKĄ TALKININKAMS.

LONDONAS, gr. 6.—Pasak pranešimo iš Maskvos, septintas Rusijos sovietų kongresas Maskvoje priėmė karštą rezoliuciją, raginančią padaryti taiką su talkininkais. Kongrese dalyvauja premieras Leninas, karės ministras Trockis, taip pat "varde Amerikos komunistų"—Tom Paine.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 8, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

D'ANNUNZIO RENGIASI UZPULTI VISĄ DALMATIJĄ?

Norįs surengti černogorų ir albanų sukilimą ir Bulgarijos užpuolimą ant Serbijos.

LONDONAS, gr. 6.—Pasak privatinų žinių iš Dalmatijos šaltinių, Gabriele d'Annunzio ir jo šalininkai Italijoje išdirbo labai platų sumanymą, besisukantį apie ataką ant Spalato.

Deimos yra pastangos sukurstyti sukilimus černogorijoje ir Albanijoje, kuomet tuo pačiu laiku Bulgarija yra raginama užpulti ant Jugo Slavijos. Jau Bulgarijai pristatyta kanuolių ir karės medegos.

Bet 30,000 jugo slavų kareivių Dalmatijoje yra prisirengę kariuoti. Manoma, kad Serbijai yra pasirėngusi panaudoti visus savo turitus kareivius už ką ji vadina savo teisėmis.

JENKINS VĖL BANDEŠ PATEKTI KALEJIMAN.

MEXICO CITY, gr. 5.—Amerikos konsulinis agentas Puebloje W. O. Jenkins, kuris tapo palikuosutais užstaciaus už jį \$500 kaucijos, kaip pranešama, šandie bandė vėl patekti kalėjimam, tačiau teismaus teismaus neleidė jam tai padaryti. Jis reikalauja, kad jį palikuosutų be jokių sąlygų.

Washingtonas neužganėdintas. WASHINGTON, gr. 6.—Džingos yra labai neužganėdinti palikuosutais už kauciją Jenkinso ir tvirtina, kad dalykas su Meksika tuo neužsibaigė. Girdi, Meksika turi Jenkinsą palikuosutų be jokių sąlygų. Buvo įvairių pasitarimų tarp valdininkų ir gal bus pasiūstas Meksikai naujas reikalavimas.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 8, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Grąšina Vokietijai ginklais

MANOMA, KAD VOKIETIJA PASIRASYS PROTOKOLĄ.

Taikos taryba pasiūlė Vokietijai naują notą. Grąšina pertraukti paliaubą.

PARYZIUS, gr. 6.—Vyriausios tarybos šandie priimta nota Berlinui sako, kad jei Vokietija nepasirašys protokola, talkininkai panaikins mušų paliaubą, kas gali būti padaryta po trijų dienų pranešimui. Iš Berlino reikalaujama atsakymo, bet laikas atsakymui nėra apribuotas ir todėl notos ne galima vadinti ultimatumu.

Nežiūrint priešingo atsinešimo čia esančios Vokietijos tautos komisijos galvos von Lersner, manoma, kad Vokietija nusileis ir pasirašys. Von Lersnerio buveinėje patirta, kad neužilgo iš Berlino atvyks nauja komisija.

Von Lersner ankščiau dieną užreikė, kad jei talkininkų karaliai pradėtų veržimąsi per Reiną, Vokietijos valdžia nedarytų ginkluoto pasipriešinimo ir mestų visą atsakymą ant talkininkų už galinčius kilti sumišimus.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 8, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Talkininkai ir Rusija

TIK SOCIALIZMAS AR BOLŠEVIZMAS GALIMAS RUSIJOJE.

Talkininkai tik tarp tų dviejų gali pasirinkti. Francijos viltys apie Lenkiją nyksta.

WASHINGTON, (Rašo Allen White).—Washingtonas supranta, kad karinis išsivysimas nesutikimų tarp pasaulio ir Rusijos bolševizmo ginklų pagalba yra negalimas. Koks sutaukimas nebūtų padarytas, karinis sutaukimas neveiks. Žiema yra amžina Rusijos talkininko ir žiema sutruošino ataką ant Petrogrado.

Žiema greitai surakins ir Kolčaką ir leis bolševikams visomis spėkomis užgulti ant Denikino. Ir Rusija dabartiname talkininkų stovyje yra ne išsivysama karine problema.

Paskutiniai Anglijos kareiviai pasitraukė iš Archangelsko. Pasilieka tik keli luosnoriniai pagalbėti rusams apginti Archangelską. Ir čia yra keistumų.

Anglai manė, kad jie atvertė keletą tukstančių bolševikų belaisvių. Jie per savaitę laikė juos už spigluotų vielų, apvilko juos anglų drabužiais, davė jiems anglų ginklų, taip pat kulkasvaidžius ir suorganizavo slavų-anglų legioną, dalinai oficeriaujant anglams. Tas legionas, gavęs kulkasvaidžių ir amunicijos, tuojaus sukilo. Tai būtų buvusi komiška opera, jei jie nebūtų užmušę 11 anglų oficerių.

Denikino pozicija netvirta, užpalkalį veikiant bandoms ukrainiečių, kurie gręsia jo komunikacijoms. Ukrainos valdžia nėra prielanki Denikinui, kadangi Ukrainai, kaip ir visoms parubežinėms šalims desperatiškai yra reikalinga taika. Ne tai, kad jos mėgtų bolševikus. Tos parubežinės šalys, suprantama, yra socialistiškos.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 8, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Sunku išaiskinti amerikiečiams, kad jie siūnčia į Rusiją kareivius kariavimui su bolševikais, kad pagelbėtų socialistams. Ir tos socialistinės valstybės, nors neapkenčia bolševikų, turi įgyti taiką, kad galėtų vykinti socializmą.

Taigi Ukrainoj Denikinas turės nesmagius laikus. O šiaurėje žiema surakins Kolčaką. Pabaltijos šalys—Estonija, Latvija ir Lietuva visą vasarą praleido bandymuose padaryti taiką su bolševikais ir dabar pasiekė susitarimo.

Tos šalys yra baisiausiai pavargę nuo karės ir tik baimė talkininkų sulaukė jas nuo taikos su bolševikais.

Socializmas pletojasi net Lenkijoje, kurią Francija sutvėrė, kad ji būtų katalikiška pertvara tarp protestantiškos Vokietijos ir pravoslaviškos Rusijos. Bet sunkūs pokariniai laikai augina socializmą netik Balkanuose, bet ir toliau į šiaurę—Estonijoje, Lietuvoje ir Lenkijoje.

Daug skelbiamas puolimas bolševizmo iš Kolčako rankos yra išnykęs. Didelės viltys dedamos ant pavasario. Tuo pačiu laiku Vokietija šienauja, kuomet talkininkai kariuoja. Vokiečiai nepaiso apie politinius palinkimus rusų.

Vokiečiai paktiškai žmonės. Jie supranta, kad jei bolševizmas yra blogas, jis numirs pats savaime delei savo netinkamumo. Jei jis yra geras—šaudimas ir jį jam nepakenks. Jie stengiasi pasigauti bolševikų pirklybą ir juokiasi iš talkininkų, kurie nori šaudyti geru švienu ir labai gerą pirkėją delei visai menkos priežasties.

VEDA SMARKIAUSIĄ KOVĄ PRIEŠ BERGERĮ.

MILWAUKEE, Wis., gr. 7.—Susivienijusios republikonų, demokratų ir "geros valdžios" partijos veda smarkiausią kovą prieš Socialistų kandidatą ir atstovą butą Victor L. Berger, kuris jau kartą buvo išrinktas butan, bet tapo nepriimtas. Visokie šmeižtai taip ir pilasi ant Bergerio galvos ir tiems šmeižtams, melams, denunciacijoms panaudojama spauda ir pagrinai. Tačiau su Bergeriu stovi daug žmonių ir fuzionistai prisibijo, kad nežiūrint jų fuzijos ir tokios atkaklios šmeižtų ir melų kampanijos, Bergeris gali vėl tapti išrinktu kongresan. Ryto bus pirmieji balsavimai—nominacijos. Galutiniai balsavimai bus gruodžio 19 d.

2 ŽMONES UZTROŠKO GASU.

CHICAGO.—Vakar gasu užtroško du žmonės, o 4 pritoško taip kad dabar guli ligonbučiuose. Daugiausia nelaimių buvo delei netikusio gaso pervadų.

2 ŽMONES UZMUŠTI.

CHATANOOGA, Ten., gr. 7.—Du žmonės tapo užmušti ir 20 sužeista aeroplanui nukritus į minią žmonių.

Surado amžiną kalendorių.

Italijos kunigas Scatinga iš Bari provincijos tvirtina, kad jis surado "amžiną kalendorių", kurį išrašė mokslininkai stengėsi per išitus šimtmečius. Kalendorius susideda iš dviejų vienas ant kito uždėtų rytinukų.

Skaitykite ir Platinkite "NAUJENAS"

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 8, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Politinis streikas Rumunijoje

PIRMAS POLITINIS STREIKAS RUMUNIJOJE.

Streikas gręsia sostui. Militaristų rinkimai sujudo socialistus.

BUCHARESTAS, gr. 7. (Rašo Chicago Tribune korespondentas T. S. Ryan).—Didelė politinė partija Rumunijoje sustreikavo. Streikas prasidėjo rinkimuose lapkr. 2, 3 ir 4 d. ir buvo paskelbtas augančios socialistų partijos, prie kurios taip pat priguli sindikalistai ir ypač aliejaus darbininkai. Tai yra pirmas politinis streikas Rumunijoje. Ir socialistai gręšina jį tęsti taip ilgai, kol lapkritį išrinktas parlamentas veiks.

Salis yra prasidalinusį dvi priešingas grupes. Vienoj yra vadovaujama buvusio premiero Bratiano liberalų partija ir senoji konservatyvų partija, taip vadinamųjų germanofilų, vadovaujama Marghiloman, kuris buvo premieru prie vokiečių okupacijos. Priešingoj pusėj yra demokratų, vadovaujami gen. Averesco ir Take Janescu ir socialistai. Ši frakcija ir priešinasi rinkimams.

Nesutaria taikos klausime. Degančiuoju klausimu, kuris skiria liberalus ir demokratų yra: ar Rumunija priima Paryžiuje parašytą taikos sutartį? Demokratai liepia ratifikuoti. Liberalai sako—ne. Demokratai sako, kad talkininkų draugingumas yra vertas daugiau negu kasnelis žemės.

Rumunija nori visos Banat provincijos, kuri yra atiduota jai slapta 1916 m. sutartimi. Rumunija gi gavo tik du trečdaliu Banat, likusioji dalis teko Jugo Slavijai ir Vengrijai. Taip jau yra nedidelė dalis Transilvanijos, kurios reikalavo Rumunija, bet kuri tapo atiduota Vengrijai.

Priešinasi ir mažumos teisėms.

Be teritorinių dalykų, Rumunija priešinasi ir "mažumos skirsniui", kuris priverčia suteikti specialias teises mažumos tautoms. Rumunijoje svarbiausia mažuma yra žydai, bet taip jau jį gyvena nemažai serbų, vengrų, lenkų, rusinų ir bulgarų.

Liberalai sako, kad viso pasaulio įstatymai negali priversti valdžią elgtis teisingai su savo mažumomis. Tas esą turi paeiti nuo pačių žmonių.

"Mes turime pavyzdį talkininkų kontrolės komisijos Budapešte," sako liberalai. "Kiekviena delegacija pritaria skirtingai frakcijai. Amerika gelbsti socialistus, Anglija monarchistus, o Italija nori padaryti Vengriją italų koloniją."

"Jei mažumos skirsniai yra teisingi, kodėl Amerika nesuteikia jį savo negrams, o Anglija savo egiptiečiams ir indusams?"

Naminiai klausimai svarbiausi.

Bet naminiai klausimai sukelia dar didesnius kivirčius, negu taikos sutartis.

Kada vokiečiams apleidus Marghiloman neteko valdžios, Bratiano paleido konservatyvų, vadinamą pro-germanišku parlamentą ir valdė šalį per keletą mėnesių be parlamento. Kada jam nepavyko gauti ką jis norėjo iš Paryžiaus, jis pasitraukė nuo premiershipės. Tada demokratų pareikalavo iš karaliaus pašaukti transilvanietį, kuris niekame nėra įmaišytas į Rumunijos politiką, kad jis sudarytų kabinetą iki pabaigai rinkimų. Ferdinandas atsiskyrė, parinkdamas gen. Vaitoianu, Bratiano senąjį karės ministrą, kuris iš savo pusės parinko dar penkis generolus kabinetai, taip kad militaristų valdžia valdė šalį laike rinkimų. Politiniai prasikaltėliai buvo tešiami karinių teismų, o ne civilinių.

Karalius tuo sukėlė atvirą demokratų pasipriešinimą. Karalius yra toleruojamas, sako jie, ant kiek jis laikosi nuosėdai nuo politikos.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 8, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

50,000 KAREIVIŲ ARESTAVIMUI NEPRIKLAUSOMOS VALDŽIOS.

Rumunai nuvertė nepriklausomą Transilvanijos valdžią.

VIENNA, gr. 4.—Pasak žinių iš Bucharesto, rumunai areštavo visus narius nepriklausomos valdžios, kuri susitvėrė Hermannstaadt, rumunų okupuotame Transilvanijos distrikte. Viso 268 žmonės, jų tarpe daug kunigų. 50,000 Rumunijos kareivių tapo atšaukti iš Besarabijos fronto ir pasiųsti į Hermannstaadt distriktą.

SUMISIMAI ITALIJOJE.

8 žmonės užmušti ir 42 sužeisti Mantua.

RYMAS, gr. 6.—Laikie visuotinio streiko Mantua mieste serdėjo ir ketverge, išliko smarkūs sumišimai, kuriame streikieriai užpuolė kareivius, perkirto telegrafo ir telefono vielas, pahiūsavo kalinius ir sudegino kalėjimą ir sustabdė traukinius. Tik atgabenus daug kareivių iš kitur su kulkasvaidžiais, pasisekė įvykinti tvarką. Laikie sumišimų 8 žmonės tapo užmušti ir 42 sužeisti.

Nors seimas ir atmetė, Paderewski dar laikosi.

VARSAVA, gr. 6.—Premieras Paderewski šandie dar ne rezignavo, nors didžiausia frakcija seime, vadovaujama Witos ir turinti 110 atstovų, po keletą tarybų, atsakė į jį valdžion.

PAKELE JANITORIAMS ALGĄ. STREIKO NEBES.

CHICAGO.—Pagalios didžiųjų gyvenamųjų namų savininkai nusileido ir sutiko pakelti algas janitoriams, tuo išvengdami streiko, kuris gręšė prasidėti po naujų metų. Virš 7,000 janitorų, po ilgą tarybų lėmimo pakeliamą algos nuo 10 iki 20 nuoš. Susitaikinta kompromisu.

Tečiau dar su niekuriais nepriklausomais namų savininkais nesutaukinti ir gali kilti streikas apie 500 janitorų. Bet manoma, kad ir tie musų savininkai nusileis.

\$117,000,000 viešoms įstaigoms.

NEW YORK.—Miesų plieno karalius Henry Clay Flick, kuris pasižymėjo žiauria persekiojimu plieno darbininkų laike jų streiko Homestead, Pa. keliolika metų atgal, paliko \$117,000,000 įvairioms labdarinėms įstaigoms ir mokykloms. Keli desetkai milijonų dol. paliko keliems universitetams. Savo šeiminiai jis paliko \$25,000,000.

NAUJIENOS

LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Canal 1506

Naujienos eina kasdien, išskyrus
nedėdienius. Leidžia Naujienu Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Canal 1506.

Užsąskonomoji Kaina:

Chicagoje — pašto:	
Metams	\$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.85
Dviem mėnesiams	1.45
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje — per nedėliojus:	
Viena kopija	.02
Savaitė	.12
Mėnesiui	.80

Suvenytose Valstijose, ne Chicagoje,	
pašto:	
Metams	\$5.00
Pusei metų	3.00
Trims mėnesiams	1.65
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.65

Lietuvon ir kitur užsienio:	
(Atpiginta)	
Metams	\$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00

Pigiau reikia siųsti Pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Darbininkų upas ir įjėgos.

Europos revoliucijos nėjo
iki šiol taip, kaip mes butu-
me geidę.

Rusijos revoliucija, su-
kėlusį pradžioje didžiausią en-
tuziazmą pasaulyje, įklimpo į
pilietinės karės pelkes, iš
kurios ji taip ir neįstengia
išlipti. Darbininkų organiza-
cijos suskilo, sovietai tapo
suardyti, ir valdžia pateko į
rankas partijos, kuri panai-
kino piliečių teises, suvar-
žė žodžio, spaudos ir susi-
rinkimų laisvę ir įsteigė ša-
lyje kariską diktatūrą.

Nepavyko ir revoliucija
Vokietijoje. Nežiūrint didė-
lio jos darbininkų susipratimo,
jei nepajėgė paimti vald-
žią į savo rankas. Didžiu-
ma jų remia partiją, kuri
eina išvien su buržuazija ir
gina kapitalizmo tvarką.
Reakcija stiprėja. Junkeriai
daro plenus su užsienio re-
akcionierių pagalba suai-
kinti revoliucijos laimėjimus
ir sugrąžinti senąją pries-
paudos sistemą.

Susmuko revoliucija ir
Vengrijoje, Lenkijoje ir Pa-
baltės šalyse. Revoliucinė
Austrija ką tik gyvuoja.

Kodėl tokie nepasiseki-
mai?

Žmonės, kurie mato tik-
tai dalykų paviršių, turi
lengvą atsakymą į šią kla-
simą. Jie sako, kad visų ne-
pasisekimų priežastis yra
darbininkų vadovų "išda-
vystė."

Jeigu, girdi, Rusijoje
menševikai ir kitokie "Soci-
alburžuai" nebūtų susidė-
dėję su buržuazija, tai jos
proletariatas senai būtų iš-
kovojęs visa, ko jam reikia.
Vokietijos revoliucija irgi
nebūtų buvusi pralaimėta,
jeigu ne Scheidemann ir
Noskių pasidavimas darbi-
ninkų klesos priešams. Taip
pat esą ir su kitomis šali-
mis, kuriose kilo revoliucija.

Šitos nuomonės šalinin-
kai, be to, sako, kad ir šalys,
kuriose dar nekilo revoliu-
cija (Prancija, Anglija), bu-
tų pasekusios revoliucinio
Rusijos ir Vokietijos prole-
tariato pėdomis, jeigu ne
jų "social-buržuų" išsi-
dėjimas revoliucinės idėjos.

Bet protaujanti žmogų
toks aiškinimas negali pa-
tenkinti. Jisai neišaiškina

nė to, kodėl tie "social-buržu-
jai" randa pritarimo darbi-
ninkuose, kodėl proletaria-
to didžiuma eina paskui
juos, o ne paskui "gerus va-
dovus."

Be to, tasai aiškinimas
prieštarauja visų matomam
faktui, kad šiandie apskritai
imant darbininkų minios,
lygiai kaip ir darbininkų
partijos, visame pasaulyje
yra revoliucingesnės, negu
buvo kuomet-nors. Jos sta-
to daug didesnius reikalavi-
mus valdžioms, jos yra daug
aktyvesnės, jos skelbia daug
drasesnių obalsius.

Kur prieš karę darbinin-
kų partijos nedaug kuo teski-
skyrė nuo buržuazinių libe-
ralų (kaip, pav. Anglijoje ir Au-
stralijoje), tenai jos šiandie
yra priėmusios socialistinį
programą; kur socialės re-
voliucijos idėja turėjo pir-
ma tukstančius pasekėjų,
tenai ji turi dabar milijonus.

Proletariato mintis tapo
žymiai revoliucionizuota
bėgimų keleto paskutinių metų,
ir ji revoliucionizuoja vis
labiau kiekvieną dieną. Ko-
delgi tad proletariatas neat-
siektė to, ko iš jo buvo tikėta-
si, kuomet ėmė griuti seno-
sios tvarkos pamatai?

Todel, kad proletariato
įjėgos neuago kartu su re-
voliuciniu jo upu.

Revoliucinis upas yra pats
jėga. Be jo proletariatas
negalėtų nieko žymesnio nu-
veikti. Bet jisai nėra vienin-
telė proletariato įjėga, ir nėra
net svarbiausioji įjėga.

Darbininkų klesos stipru-
mo pamatas yra ekonomi-
niam jos būtinumui. Ji y-
ra galinga todėl, kad be jos
negali apsieiti pramonija,
gaminanti šalies turtus ir
palaikanti jos gyvybę.

Juo šalies industrijos eina
sparčiau, tuo yra reikalin-
gesni darbininkai, tuo darbi-
ninkų klesos reikšmė yra di-
desnė.

O jeigu industrijos sustos,
jeigu ateina pramonijos kri-
zė? Tada tukstančių tuk-
tančiai darbininkų netenka
darbo; tada ir pasilikusiems
fabrikuose darbininkams
pasidaro sunku atsilaikyti
prieš savo samdytojus. Eko-
nominis šalies gyvenimo su-
irimas pakerta proletariato
įjėgas.

Bet toki suirimą kaip tik
ir pergyvena šiandie kone
visas pasaulis, ir visų-pirma
tos šalys, kurios daugiausia
nukentėjo del karės.

Karės pralaimėjimas iš-
šaukė jose revoliuciją, bet su
smukimas jų industrijų ne-
davė jų proletariatui išplėto-
ti visas savo įjėgas ir atsiekti
savo tikslo.

Ką gali, pavyzdžiui, pada-
ryti Rusijos darbininkai
prieš Lenino komisarių dik-
tatūrą, kuomet didžiama
fabrikų tenai yra uždaryta,
ir darbininkams prisiėina
bėgti iš pramonijos centrų į
sodžius, kad tik susiradus
duonos kash? Ką gali pada-
ryti Vokietijos proletariai
prieš Noskė ir Erzbergerį,
kuomet milijonai jų aet vie-
jų dirbtuvėse negauna?

Ekonominis krizis pas-
aulyje nors ir didina prole-
tariato nepasitenkinimą, as-
trina jo protavimą, augina
revoliucinį jo upą, bet kartu
paraližuoja jo spēkas. Štai
kame priežastis nepasiseki-
mo Europos revoliucijai.

Bet tasai krizis kažin
kol negali tęstis. Pramonija
turi susitvarkyti, nes be to
jų pasaulis negalėtų gyventi.
O susitvarkius pramonijai,
atsigaus ir darbininkų klesė.

Kada tečiau ji sustiprės e-
konomiškai, tai ji bus dvigu-

bai galingesnė negu buvo ki-
tados, nes jau ir jos protas
bus persisunkęs revoliucinė-
mis idėjomis. Tada ji bus ne-
pergalima.

Pasaulio Darbininkų Judėjimas.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill. Dec. 8, 1919
as required by the act of Oct. 6, 1917

ANGLIJA.

Londonas. [Skandalas]. Pas-
kutiniuose dabatose delei Ru-
sijos klausimo išėjo viešumon
labai įdomių dalykų. Pasirodė,
kad Anglija rengiasi skolinti De-
nikinui \$15,000,000 tuo tikslu,
kad tasai avanturistas slopintų
Rusijos žmonių laisvę. Maža to.
Valdžia pareiškė, kad jinai ne-
begalėsianti ilgai teikti pašal-
pos bedarbiams. Tatai baisiai su-
kiršino žmones.

Dabar, labiau negu kada nors,
yra vilties, kad Rusijos avantu-
rai bus padaryta galas (ne todėl,
kad valdininkų nuomonėse būtų
įvykę kokių nors permainų, o
todel, kad Sovietų armijos griau-
na monarchistų planus). Danų
laikraščiai skelbia, kad neuži-
gus prasidėsiančios tarybos tarp
Rusijos ir tarkininkų Raudono-
jo Kryžiaus narių. Žinoma, An-
glijų pasiskubinta pareikšti,
kad tos tarybos neturėsiančios
politinės svarbos. Tečiau yra
ženklų, kurie rodo, jog Angli-
jos valdžia yra labai susirupinu-
si dalykų padėtimi. Paskutinių
miestų rinkimai jai buvo vienas
skaudžiausių smugių. Del tos
priežasties ji pradeda mainyti
savo politikos kursą.

NORVEGIJA.

New Yorkas. — [52 sociali-
stų pateko parlamentan]. Seka-
me Norvegijos parlamente bus
52 socialistai. Paskutiniai rin-
kimai už socialistus paduota
250,000 balsų.

Norvegų Socialistų Partija
simpatizuoja Rusijos bolševi-
kams ir neseniai pasiuntė Mask-
von Egede Nissen, vieną žy-
miausių socialistų vadų.

Norvegijos socialistai griežtai
priešinasi militarizmui.

JUNGTINĖS VALSTIJOS.

Detroit, Mich. — [Legionie-
riams suduota smuigė]. Ameri-
kos Legionui nesiseka. Jo prie-
vartos ir anarchijos planas ne-
randa paramos. Neseniai Detroi-
to legionieriai pareiškė, kad jie
ardys Haywoodo prakalbas. Te-
čiau miesto valdžia pasiskubino
paskelbti, kad niekas neturi teisės
ardyti susirinkimų, jeigu
jie yra vedami teisotu būdu.

Maža to. Legionierių begėdiš-
kas pareiškimas sukėlė didžiausią
audrą. Karvių ir Jurininkų
Legionas griežčiausia užprotes-
tavo prieš juodašimčių kėsinin-
gą ant žodžio ir susirinkimų
laisvės. Rezoliucijoj, tarp kita-
ko, sakoma: "Mes negalime pa-
volyti, kad toji laisvė — del ku-
rios mes aukavome savo gy-
vastis ir del kurios nemaža mu-
sų draugų žuvo Francijos lau-
kuose, — būtų mindžiojama
plutokratų bernais."

Duponto Inžinierystės Darbų
streikas tęsiasi. Yra ženklų, kad
kompanija rengiasi nusileisti.

Darbininkų Unijos visais ga-
limais būdais remia plieno strei-
kininkus. Tik vieną uniją pasky-
rė \$10,000 streikininkų fondui.

Chicago. — [Išsikūrė Naciona-
lė Darbo Partija]. Neseniai įvy-
kusioj Darbo Partijos konferen-
cijoj dalyvavo 1,200 delegatų.
Delegatai buvo labai įvairaus
plauko: pradedant nuo interna-
cionalinių unijų prezidentų ir
baigiant paprastais darbinin-
kais.

Konferencijoj pareikšta seka-
mi reikalavimai:
Nacionalizavimas geležinke-
lių, kasyklų, miškų, telefonų
gyvulių skerdyklų, sandėlių,
malūnų, aliejaus laukų ir kitų
svarbesnių industrijų.

mas žodžio, spaudos ir susirin-
kimų laisvės. Neleidimas įvesti
privatinio kareivlavimo.

Suteikimas moterims balsavi-
mo teisių.

Atėmimas iš prezidento veta-
vimo galios.

Federaliai teisėjai privalo bu-
ti renkami balsavimais ketu-
riems metams.

Prūmta daugybė rezoliucijų,
kuriose reikalaujama išnešti
papeikimas teisėjui Andersonui,
nuimti nuo Rusijos blokadą ir
paskelbti visuotiną amnestiją po
likęs prasikaltėliams. Reikalau-
ta naujo peržiūrėjimo Tom.
Mooney bylos. Išnešta griežtas
protestas prieš Hinduso ir kitų
deportavimą. Reikšta pasipikti-
nimas Wall stryčiui, kuris ry-
žasi pulsti Meksiką.

Po ilgų svarstymų priimta
konstitucija. Tarta sudaryti Na-
cionalinį Komitetą, kurin jels po
du narius — vienas vyras ir viena
moteris — nuo kiekvienos
valstijos. Bepartijvė Lyga, So-
cialistų Partija ir kitos radika-
lės organizacijos galės prisidėti
prie Darbo Partijos. Tečiau jų
prisidėjimas visai nereikš susi-
liejimą. Tai bus tik Sąjunga
kai kurių bendrų tikslų atsieki-
mui.

Konvencijoj kalbėjo Anglijos,
Kanados ir Indijos atstovai, o
taipgi social-demokratų Lygos
Bepartijvės Lygos ir Populės
Valdžios Lygos atstovai.

Darbo Partija nutarė seka-
mais rinkimais statyti kandida-
tą į prezidentus.

Skaitytojų Balsai

[Už išreiktąs šlame skrytįs
nuomonės Redakcija neatsako.]

IS JŲ DARBŲ PAZINSI JUOS.

Taip, apie žmones reikia
spręsti iš jų darbų, o ne žodžių.
Pavyzdin, inkime komunistus
ir jų sekėjus. Tie gaivalai nuo-
lat kalba apie padorumą ir ki-
tus geras dalykus. Bet jie patįs
neprisilaiko nē padorumo nē
doros. Ir jie tiek nusmuko, kad
net giriasi tuo.

Brooklyno socialistai surengė
Bagočiui prakalbas. Ir komunis-
tai visais galimais būdais ryžo-
si suardyti tas prakalbas. Gi
"Laisvės" korespondentas su
pasididžiavimu apie tai rašo.
Girdi, kada Bagočius pasirodė
ant pagrindų, mes jį pasitikome
su didžiausiu triukšmu — švil-
pdami, šaukdami, kojomis try-
dami. Toliaus kiekvieną jo žo-
dį sekėme, keldami triukšmą ir
neleisdami jam huosai kalbėti...

Na, ar bereikia didesnio nu-
smukimo! Reikia paabejoti, ar
laukiniai žmonės įstengti "su-
bityti" mūsų komunistus?

Kažin kas būtų, jei tie sutvė-
rimai paimtų valdžią į savo ran-
kas? Tąsyk kitaip manantįs žmo-
nės negalėtų pasirodyti nē gat-
vėje. O apie žodžio ir susirinkimų
laisvę negalėtų būti ir kal-
bos. — XXIX.

KOMUNISTAI.

Aš visai nemanau kalbėti apie
komunizmą, o tik apie tuos žmo-
nes, kurie vadina save komunis-
tais.

Jeigu man reikėtų pasirinkti
mūsų komunistų skelbiamą
"mokslą" arba tą mokslą, kurį
skelbia dvasiškai, — aš netu-
rėčiau pasirinkimo. Kaip vieni,
taip ir kiti yra tvriausio van-
dens fanatikai. Dvasiškai vadi-
na bedieviais, heretikais, paleis-
tuviais, etc. visus tuos, kurie ne-
tik jį sapaliojimams. Gi mūsų
komunistai vadina buržuais,
niekšais, pasidavėliais, etc. tuos
kurie nesutinka su jų išvadžio-
jimais.

Ligi šiol jų laikraščiuose nie-
ko kito nebuvo rašoma, kaip
tik šmeižtai apie Naujienas ir
Grigaitį.

Kad skaitytojai turėtų supra-
tina apie tai, kokios rūšies gai-
valai plakasi prie komunistų, aš
nurodysiu į Minersville. Čia gy-
vena extra-komunistas J. Rama-
nauskas. Savo laikais tasai komu-
nizmo "apaštalas" pateko
šaltajam už ardymą Dr. Šliupo

Iš Įvairių Sričių.

Rašo ŠERNAS.

KAIP AUGSTAI GALIMA PAKILTI ORLAIVIŲ?

Apie tai, kaip augstai orlai-
viai gali pasikelti, ir ar aeropla-
nai, ar balionai, ar Zeppelinai
augščiau pakyla, paprasti laik-
raščių skaitytojai neturi tikrai
teisingo supratimo. Apie tai vo-
kiečių laikraštį "Technik fuer
Alle" inžinierius specialistas
Roland Eisenbohr išspausdino
visų laikraščių skaitytojų žiniai-
tam tikrą straipsnį. Sulig jo
paaiškinimais, aeroplanai augš-
čiausiai pasikėlė iki 8000 metrų
(metras lygu 3.3 pėdoms), ku-
met balionai ne kartą pakilo 900
metrų su viršum, tik tokioj au-
gštumo pastoviai laikyties ne-
įstengė. Du vokiečių profesoriai,
oro sluoksnių tyrinėtojai, 1896
metais specialiai laktymui augš-
tybėse prirengtame balione
'Preussen' pakilo iki 10,500 metrų.
Jie yra žmonės, kuriems pasisekė
augščiausiai oran pakilti, augš-
čiau, kol kas, niekas dar
neiškilo. Net didžiausi besi-
stengimai francūzų orlaivinių
jų iškilti augščiau, negu tuodu
vokiečių profesoriai pasikėlė,
buvo be pasekmių. Nors kartais
orlaiviniai ir pasisekė augščiau
iškilti, bet tose augštybėse jie
ilgai laikyties negalėjo. Bet ir
tokios augštumos pakanka, kad
perlekus dagi augščiau žemės
kalnų, kaip Gaurizankarą. Hi-
malajų kalnuose, Azijoje, kurs
turi 8800 metrų augštumo, ku-
met didžiausia jurių giluma
prie Japonijos krantų turi 9640
metrų, taigi daugiau negu au-
gštis augščiausio žemės kalno.

DIDŽIAUSIA JUNGTINIŲ VALSTIJŲ UPĖ.

Didžiausia Jungtinių Valstijų
upė yra Mississippi. Ji ne tik
ilgiausia, bet ir daugiausiai jūrės
vandens suteikia, daugiau
neg kuri nors kita ant žemės u-
pė. Savo tekėjimu Mississippi
upė kas sekunda atgabeną ju-
rės po 2 milijonu kubinių pė-
dų vandens. Taigi per 24 valan-
das ji suteikia jūrės ne tik vie-
ną kubinę mylią vandens, bet
lieka dar jo pakankamai pripil-
dymui rezervuarų didžiausių
Jungtinėse Valstijose debesis sie-
kiančių triubų, ir tai tukstan-
čius tokių rezervuarų.

Pietinėj Amerikoj taip ilgos
upės rodo nėra, bet užtai Ama-
zonės upė yra daug platesnė,
tai ir ji jūrės gali suteikti ne
kiek mažiau vandens. Didžiausios
Afrikos upės, kaip Nilas,
Zambezė; Azijos upės — Aust-
ralijoj tokių didelių upių nėra,
tai suprantama, kad jos jūrės
suteikia ir vandens daug ma-
žiau. Bet vis tik sulyginus su
kitomis didelėmis Europos upė-
mis Lietuvos Nemunas atrodo
tik kaip mažas upelis.

PADEKOS ŽODIS.

Draugams waterburiečiams,
draugui Pruslaičiui ir Nai-
niui, kurie Progresiečių sureng-
tame vakare, Žemaitės naudai,
savo uždarbį už grimiravimą ir
už kostiumus gavę po \$3.00, iš-
viso \$6.00, tiėdu draugai man
prišuntė.

Nors vakaro pelnas kitam tik-
slui nuėjo, vienok geri draugai ir
manęs neužmiršo... Ačiū jums,
draugai, už jusų atmintį, ir ge-
rą širdį, nuosirdžiai ačiū! Drau-
giškai. — J. Žemaitė.

KAZIMIERAS GUGIS ADVOKATAS

Vada visokius reikalus, kaip kriminališkuose
taip ir civiliškuose teismuose. Daro
visokius dokumentus ir popierius.

Namų Ofisas: Miesto Ofisas:

3323 S. Halsted St. 127 N. Dearborn St.

Ant trečiųjų laukų 1111-13 Unity Bldg.

Tel. Drover 1910 Tel. Central 4411

DR. A. MONTVID

CHICAGO

Lietuvis Gydotojas ir Chirurgas

25 E. Washington St.

Marshall Field Annex

18th fl. Ruims 1827

Phone Central 3362

Valandos: nuo 10 iki 12 ryto

2121 North Western Ave.

Valandos: 6 iki 8 vakare.

X-Spinduliat. Phone Armitage 2016

Rezidencijos telefonas West 6126

Telephone Drover 5052

Dr. A. Juozaitis

DENTISTAS

Valandos: nuo 10 iki 8 val vaka-

re. Nedėliomis pagal sutarimo.

3261 So. Halsted St. Chicago, Ill.

RASOMOJI POPIERA

(Bond)

Pigiau kaip opto (olselio)

kaina

—Parsiduoda svarais

po 16c svaras.

Pardavimui yra tik keli

šimtai svarų. Pasiskubin-

kite, kol neįsparduota.

Kreipkitės į NAUJENAS

P. K. BRUCHAS

3321 So. Halsted St.

JUBILIERINĖ KRAUTUVĖ

Dabar yra laikas daryti šventėms užsąskymus kol pasirinki-
mas didelis. Tamista nupirksi dovanas tikros vertės mūsų
krautuvėj. Ir bukit užtikrinti, kad jūs nupirksite naujausios
mados ir geriausią tavorą žemiausia gaudama kaina. Atsilankiu-
siems, užtikrinam užganėdiniimą ir teisingą pataravinimą.

Išsiskyrimas

Deimantinių žiedų,

Lavalerių - auskarių,

Laikrodžių - lencigėlių,

Branzlietų ir tt.

Priimame Liberty Bond.

Krautuvė atidaryta kožną vakarą ir ne-

dėliomis iki Kalėdų.

Puikus kalendorius visiems dykai.

Lietuva, Latvija ir Estonija

Ar nori pagelbėti draugams ar giminėms vargą vargstan-
tiems LIETUVOJE? Pirk vokiečių ar lenkų markes.

Ar esi skolingas kam LIET

Laiškai iš Lietuvos.

Is Bažnytinio, Jankų val.
Sakių apskr.

Jonas Endziulis rašo Vae-
vui Tulaukui, 9323 Rhodes
ave., Chicago, Ill.

Gerbiamas Drauge!... Kaip
tik karas prasidėjo, taip apie ru-
giapūtę, tai rusai smarkiai ėjo
į Vokietiją. Kada nuėjo netoli
Karaliaučiaus, tai vokiečiai ru-
sus labai sumušė ir parvijo at-
gal. Net Griškabudį, Sinta-
tuos, Šakius, Pilviškius buvo
pilna vokiečių ir plėšė žmonių
turtus, kiek tik jie norėjo. Pa-
skui rusai pradėjo po biskį spau-
sti ir varyti vokiečius atgal, tai
šiai taip nustumė vėl į Vokietiją.
Sulaukus užgavėnių vokie-
čiai neva negalėjo plėsti Lietu-
vos, tai jų darbą rusai varė. Vis
tik rusai nebuvo toki neprieteli-
ai plėšikai, kaip vokiečiai, bet
daugelyje vietų pasielgdavo biau-
riau ne kaip žvėrys. Musų gyve-
nimas tais laikais buvo apverkti-
nas. Baimė, vargai, asaros,
kanuolių griausmas nenustojė
per dienas ir naktis. Naktimis
pažiūrėjus į pozicijas šurpas
kratydavo. Dangus raudonas.
Miestai ir kaimai liepsnose de-

ga. Žemė dreba nuo patrankų,
kulkasvaidžių ir šautuvų. Gy-
ventojai turėdavo važiuoti
stukas, į pozicijas vežti amuni-
ciją, duoną, arklams pašarą ir
t. t. Paskui vėl vokiečiai rusus
sumušė ir atstumė į Griškabudį,
ir tai visu fruntu. Vokiečių
žvalgai atjodavo į Paluobius, o
rusai taip jau buvo Paluobiuose,
tai tuojau imdavo pyškinies. O
jeigu rusai nuedavo slapiai kur
į Smilgius, ar į Vidgirius, vokie-
čiai laukia. Tai jau tada gy-
ventojams labai bloga. Kada ru-
sai vėl pasitraukia, tai vokiečiai
atėję gyventojus uždegdavo; lik-
davo ugny gyvuliai ir visos tur-
tas, tiktai žmonės išbėgdavo.
Taip drebė iki šeštinių. Paskui
rusai pasitraukė daug kareivi-
jos, kazokų. Jau, sakėm, vokie-
čius sumušė. Bet visai kitaip iš-
ėjo. Rusai vos tik biskį už Griš-
kabudžio nyėjo, kaip vokiečiai
pradėjo duoti, ir rusai ėmė bėg-
ti. Kas tada buvo vietiniams gy-
ventojams! Kulkos užia pro ausis,
žemės eina į padanges, o triobos
liepsnomis apsuptos. Ru-
sai bėgo, o vokiečiai degino gy-
ventojus, iš armotų sierinėmis
granatomis šaudydavo, triobas
ugnim liete aplieja. Kad rusai
nubėgo, vokiečiai darė pozicijas,
kasė okopus, grabes per Paluo-
bius ant Bagotosios, o kitas ga-
lai ant Ragiskės ėjo tolyn iki
Nemunio. Per Sekmines prie-
šai grabėse per du-tris viorstus
išdegino visus gyventojus. Žmo-
nės išvarinėjo, gyvulius atėmė.
Maistas visas ugnij prazuvo.
Vokiečių buvo visur pilna; jie
šeimininkaudavo: viskas buvo
jų. Jeigu kas ką gerai pasika-
vojo, tai tas buvo jo, o šiai tai
viską ėmė dykai. Jei kartais
kiek mokėdavo, tai tik trečdali
kiek daiktas vertas, o dažniau
sliai tik šautuvų pagrumodavo.

Kaip vokiečiai nuėjo ant Kau-
no, tai šičia ėjo rubaunininkai:
imdavo, kas tik jiems pasisuk-
davo, plėškes, vežimus, nočy-
nas, čeverkykus, čebatus, mėsą
grudus — viską. Žmonės liko
taip nuvarginti, kad jau dides-
nio vargo ir būti negali. O dar
čia bijok, kad negautum į spran-
dą, arba neperšautų. Tai koks
buvo musų gyvenimas. Paskui
vokiečiai surašinėjo visus gyvu-
lius. Nevalia buvo nieko par-
duoti nei pjauti. Kada jiems rei-
kia, atėjo ir atėmė. Paskui jau
pradėjo neva mokėti; kad arklis
imdavo, mokėdavo po šimtą,
o žmogui reikėdavo mokėti,
jeigu nori nusipirkti, po 1000
ir daugiau. Žmonės liko be ar-
klių, be vežimų; negalėjo laukų
apdirbti tinkamai. Daugumas
akėdavo savimi. Žmonės turėjo
mokėti pagalves, pirmaisiais metais
po 7 markes, antrais po 14 mar-
kų, o trečiais metais mokėda-
vo net po šimtą ir po daugiau.
Jei katras nemokėjo, tą varė
prie darbo ir neduodavo valgyti.
Tai žmogus, jeigu ištrivėjo
tris mėnesius, tai jau vos tik
gali paeiti, o katras silpnėsi,
tai nuėjo į Abraomo prieglobstį.

Taip vokiečiai ir mučio mu-
šų šalikę. Melnyčios visos buvo
uždarytos, tiktai viena da buvo
atdara, tai į ją visas valstius tu-
rėjo vežti, ir dar reikėjo gauti

SIUNČIAME PINIGUS Į Visas Svieto Dalis Išrupiname Pasportus į Lietuvą LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVE

Adresas:
Lithuanian Development Corporation
320 Fifth Avenue, New York, N. Y.

P. CONRAD

LIETUVIS FOTOGRAFAS

3130 So. Halsted Street. Phone Drovers 6369.

Kurie turite Lietuvoj tėvus, gimines ar pažistamus,
siųsdami laišką, pasiųskite ir savo paveikslą, kuris suteiks
jiems didį džiaugsmą. Jeigu jo netur nusitruks tuojau.
Mes padarome parankiausius siuntimus Lietuvai. Per-
imame senus, padarome didelius, visokiose spalvose, su-
dėdami ant vieno: iš kelių skirtingų. Pritaikome rė-
mus visokiems paveikslams. Traukiame: pagrabus na-
muose, prie bažnyčių, ant kapinių, sueigas, familijų gru-
pes, veselijas, pavienius ir t. t.

Atidara Panėdėliais ir Pėtėnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakare.
Uterninkais, Seredomis ir Ketvergais nuo 8 ryto iki 9 vakare.
Subatomis nuo 8 ryto iki 10 vakare. Nedėliomis nuo 8 ryto
iki 6 vakare.

AS ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANCIAI RAŠAU.
Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabėjęs pilvelis buvo. Dispep-
sija, neviršimas pilvelio, nuslabėjimas. Kraujo, inkstų, Nervų ir
abėnas spēkų nustoja visą kūną, ir būna nustoja vilties, kad
begyvensiu. Visur įsiekiojau sau pagalbos, nesigalėjau visoje Ame-
rikoj ir už rubežiu, bet niekur negavau savo sveikatai pagalbos.
Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitteria, Kraujo valyto-
jo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvartojimui
minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigaun, stiprėti, gerai dirbt,
Kraujas išsivalė, Nervai ėmė stipriai dirbt. Inkstai atsigaun. Reu-
matizmas pranyko diegliai nebebadė po krutine. Vidurių režimas
išnyko po užmušimui visų ligų. Bėgiu 3 mėnesių išgerdavau kas sa-
valitė po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo paveikslė pa-
mačiau tokį skirtumą ir 1000 sykių dėkuoju Salutaras mylistų ge-
radėjų ir linkiu visiems savo draugams ir pažistamiems su to-
kiais atsitikimais patariu nuosirdžiai kreipties prie Salutaras:

SALUTARAS
CHEMICAL INSTITUTION J. Baltrėnas, Prof.
1707 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone Canal 6417.

NUO 1-MOS RUGSĖJO

"Aušros" Mokyklų

Prasidės žieminis sezonas,
bus šie skyriai:

- 1) Anglų kalbos.
- 2) Lietuvių kalbos.
- 3) Geografijos, Istorijos.
- 4) Aritmetikos.
- 5) Algebras, Geometrijos ir kitų matematikų.
- 6) Braižymo (piantų pažinimo).

Mokytojai: Anglų kalbos — P. G. Luomons; Lietuvių kalbos — Konst. Augustinavičius; Matematikos — V. Mišeika.

Aušros Mokykla — seniausia ir geriausia, jos tikslas suteikti neat-
butinai reikalingą mokslą, kad su jo pagalba galima būtų pagerinti gy-
venimą.

Dėlei didesnės naudos sau ir pa-
rankumo mokyklai pradėkite tuoj
neatidėliodami visi sykiu.

3001 South Halsted Street

DIDŽIAUSIS PASIRINKI-
MAS DOVANŲ KALE-
DOMS.

Moterims šilkinės jakutės

Vyrų aprėdai

Vaikų drabužiai

Numažintomis kainomis.

BECK'S DEPT. STORE
3323 S. Halsted St., Chicago.

savo laiške dar manęs prašo apie
jo brolius, Juozapą ir Antaną
Endziulis. Jie paeina iš Paluo-
bių kaimo, Griškabudžio para-
pijos. Tada meldžiū jų išsi-
liepti šiuo adresu: Vaeovas Tu-
laukas, 9323 Rhodes ave., Chi-
cago, Ill.

Prierašas: — Jonas Endziulis

Dr. F. O. Carter

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKIŲ

Doktoro patarnavi-
mus Jūsų akims dū-
reikant akinius.
22 m. ant State St.
Iškas priėjimas
Gatvės skaudėjimas
nervų skausmas, insom-
nia ir nervišku-
mas tankiai atsiranda
nuo silpnų akių ir
reikia tuojau eiti pas
doktorą. Kreivios akys patalios.
Atidara subatėj 10 pietų ir nedėlioj.

FRANKLIN O. CARTER, M. D.
120 So. State St. (2 lubos) Chicago.
(Vienos durys į žiemus nuo Fair)

Valandos: 9 iki 6; Nedėliomis 10
iki 12. Telefonas Central 837.

Rez. 933 S. Ashland Blvd. Chicago
Telephone Haymarket 2544

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialistas: Moteriškų, Vyrų, Vaikų ir visų chroniškų ligų

Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago
Telephone Drovers 9693

Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po pietų
7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena.

DR. JOHN N. THORPE

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1637 W. 51 St. kamp. Marshfield av.
Valandos: Iki 9 ryto; nuo 3 iki
4 ir nuo 7 iki 8 vakare.

Tel. Prospect 1157

DR. I. E. MAKARAS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

Roselande: 10900 S. Michigan Ave.
Telefonai, Pullman 342 ir 3180
Chicagos ofisas: 4515 S. Wood St.
Tik Ketvergų vakarais nuo 5:30
—7. Tel., Yards 723.

DR. M. T. STRIKOLIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas: 1757 W. 47 St.
Tel. Boulevard 160.
Ofiso valandos: 10 ryto iki 2
po pietų; 6:30 iki 8:30 vak.
Nedėliomis 9 iki 12 diena.
Namai: 2914 W. 43 St.
Tel. McKinley 263

VAKARINĖ ANGLŲ KALBOS

MOKYKLA LIETUVIAMS.

Lekcijos privačiai ir kleso-
mis. Mokėstis kiekvienam pri-
einama.

L. T. NARMONTAITĖ,
Mokytoja

3223 Parnell Ave., Chicago
Telef.: Boulevard 9923.

Vyriškų Drapanų Bargonai

Teisingas apsiėjimas. Garantuo-
tas užgadinimas. Vyrų ir vaikų
neatsisaukti, padaryti ant užsa-
kymo sutai ir overkotali vėliau-
sios stailės ir konservatyvi mode-
liai, \$20.00 iki \$45.00.

Vyrų ir vaikų gatavai padaryti
sutai ir overkotali \$1.00 iki \$28.00
Vyrų kelinės \$3.00 ir aukščiau.
Vaikų sutai \$5.00 ir aukščiau.
Pirkite sau overkautus dabar pa-
kol prieš ateinančią žiemą nepaki-
lo kainos.

Mes užlaikome taipgi pilną sandė-
lį neįmisi vartotu sutu ir over-
kautu \$8.50 ir aukščiau.
Full dress, tuxedo, frock sutai,
ir tt. \$10.00 ir aukščiau.

Atidara kas vakaras iki 9 val. vak.
Nedėliomis iki 6 val. vak. Subato-
mis visą dieną iki 10 val. vak.

S. GORDON,
1415 So. Halsted St., Chicago.
Isteigta 1907

Saugokite Savo Akis

Teisingai pritaikytas akiniai,
kuomet jūs kėntate galvos skau-
dėjimą, kuomet raštas susibėga į
krūva, kuomet siuvate arba skai-
tote. Kuomet jūs esate trumpa-
regis arba toli regis, pasitarkite
su manimi pirmiau negu eisite
kur nors kitur. Mano 26 metų
patyrimas šiame užsiėmime su-
teikia jums geriausią pasekmę.
Gydymas visų akių, ausų, no-
sies ir gerklės ligų. Po priekūra
specialisto. U-
tarninkais ir pėtėnyčiomis nuo 2
iki 5 po pietų.
JOHN SMETANA
AKIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave., Chicago.
Kampus 18-tos gatvės.
3-čios lubos, virš Plati'o aptiekos
Tėmykite į mano parašą. •
Valandos: nuo 9-tos val. ryto iki
8 val. vakaro. Nedėliojė nuo 9
val. ryto iki 12 valandų dieną.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS
Akių Egzaminuotoj Dykai
Gyvenimas yra
tuščias, kada pra-
nyksta regėjimas
Mes vartojam
pagrįstai Oph-
thalmometer. Y-
patingai domas at-
kreipiama į val-
kus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak.
nedėliomis, nuo 9 iki 12 diena
4649 S. Ashland av. kamp. 47 st.
Telephone Yards 4517
Boulevard 0437

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 28 metai

Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan st. kėrtė 32 st.
Chicago, Illinois.

SPECIALISTAS:
Moteriškų ir Vyrų, Tai-
paigi Chroniškų Līgų.

OFISO VALANDOS:
Nuo 9—10 ryto, nuo 12—2 po
pietų ir nuo 6—8 vakare. Ne-
dėliomis nuo 9—2 po pietų.
Telephone Yards 687

DR. M. HERZMAN

IŠ RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 16 me-
tų kaip patyręs gydytojas, chirurgas
ir akušeris.
Gydo aktrius ir chroniškas ligas, vy-
rus, moterų ir vaikų, pagal naujausias
metodus X-Ray ir kitokius elektrus pri-
taikant.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th
St. netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir
8 vakarais. Telephone Canal 3110.
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street
VALANDOS: 6—9 ryto, tiksl.

DR. P. P. ZALLYS

DENTISTAS

10657 Michigan Ave., Roseland.
Valandos: 9 iki 9 vakare.

Telephone Yards 5834

Dr. P. G. Wiegner

Priėmimo valandos nuo 8 iki
12 is ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.

3325 So. Halsted St., Chicago.

Telephone Boulevard 2160

DR. A. J. KARALIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VALANDOS: 9—12 ryto
2—9 vakaro

3303 S. Morgan St. Chicago, Ill.

Telephone Yards 5032

Dr. M. Stupnicki

3109 S. Morgan St. Chicago

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto
ir nuo 5 iki 8 vakare

S. D. LACHAWICZ
Lietuvys Graborius

Patarnauju, laidotuvese kuopi-
giausia. Reikale mieldžiū aisi-
sauti, o mano darbu busite už-
ganėdinti.
2314 W. 23 Place, Chicago, Ill
Tel. Canal 2199.

KOSTUMERIŲ DOMAI.
Skaitau sau garbe pranešti nau-
jiems ir seniems kostumeriams, kad
as atpirkau tą pačią bekeinę ką pir-
ma turėjau, todėl geros, šiltos ir
skanios duonos melonkite pirkti pas
mane. Su pagarba
J. PETRAUSKAS,
3548 So. Emerald Ave., Chicago, Ill.

A A

Stanislovas Čepaitis

Persiskyrė su šiuo pasauliu
pėtėnyčij, gruodžio 5 d., 4 v.
ryto Oak Forest ligoninė. Tu-
rėjo 29 metus amžiaus, buvo
nevedęs. Amerikoje išgyveno
apie 10 metų. Paėjo iš Kauno
gub., Panevėžio pav., Smilgių
vals. Kiauterių kaimo. Lietu-
voje paliko gyvius tėvus, du
brolius Mikolą ir Povilą ir
vieną seserį, Amerikoje vieną
brolių Kazimierą. Palaidojimas
jo kuno buvo nedėlioj, gruo-
džio 7 d. Tautiškos Kaptinėse.

Brolis Kazimieras Čepaitis.

A A

Kazimieras Petrila

Persiskyrė su šiuo pasauliu
gruodžio 6 d., palikdamas di-
deliam nuliudime pačią ir tris
vaikus, vyriausią dukrę Agnie-
ską 13 metų, sūnus Kazimierą
10 metų, Ameliją 5 met. ir du
brolius, Juozą ir Pranciškų.
Velionis paėjo iš Sakinos pa-
rapijos, Gedvydių kaimo, Šiaulių apskr. Jis išgyveno
49 metus ir dabar nuėjo į am-
žiną gyvenimą. Palaidojimas
tyvks utarninkais, gruodžio 9 d.
8:30 val. ryto. Jo kunas bus
nulydėtas į Dievo Apveizdos
parapijos bažnyčią, o iš ten
į Sv. Kazimiero Kaptines. Pra-
som draugų ir pažistamų da-
lyvauti laidotuvesė.
Brolis Juozas Petrila

Mokykla kirpimo ir

siuvimo atsidarė

Mokiname pagal naujausios
mados iš petrinų ir desalų
kirpti ir siuti vyriškus aprėda-
lus. Turime geras elektrines
siuvamas mašinas, kur galima
greičiau išmokyti geriausiai ir
lengviausiai amata pasaulyje,
nes dabar siuvėjai lošia didelę
rolę pasaulyje.

TaiGI LIETUVIAI nepralei-
kite tos geriausios progos, ci-
kite į tą mokyklą, nes mes mo-
kiname dienomis ir vakarais;
musų mokykloje mokinais vy-
rai ir moters. Visas informaci-
jas suteiksime laisvais arba
ypatiskai. Valandos nuo 8 ryto
iki 9 valandai vakare.

WHITE EAGLE GARMENTS
PRACTICAL DESIGNING
SCHOOL
3109 So. Halsted St., Chicago.

LIBERTY BONDS

Mes perkame Pergalės Bondus pilna parasyta-
ja verte, ir Laisvės Bondus pilna pinigine verte.
Atneškite arba atsiskieite
Atidara kasdien nuo 9—6
Uterninkais, Ketvergais
ir Subatomis 9—9

J. G. SACKHEIM & CO.
1335 MILWAUKEE AVE.
tarp Paulina ir Wood Sts.

Lietuvių Rateliuose

BRIDGEPORT

Anglų kalbos pamokos.

Nemokantiems anglų kalbos šioje šaly vis klebiau ir ankščiau darosi. Lietuviai, kurie nemoka angliskai, arba visai menkai temoka, jau gerokai turi keblumų gauti patirti kaip darbe, taip dar labiau, jeigu jiems tenka susidurti su kuriomis nors viešomis ar valdžios įstaigomis, teismuose etc. Todel neuostabu, kad paskutiniuoju laiku jie, ypač jaunesnieji, subruzdo mokintis anglų kalbos. Bridgeporte tai ypatingai matyti. Vakarinės trukmės, kurių čia keletas yra ir kurių tarpe "Aušros" mokykla užima pirmą vietą, gausiai lankomos norinčiųjų anglų kalbos pasimokinti. Dabar dar vieną anglų kalbos vakarinę mokyklą atidaro savo namuose 3223 Parnell ave., p-lė L. T. Narmontaitė, Chicago's Universiteto studentė. Be abejo, kad ir ji turės gausų būrį mokinių. P-lė Narmontaitė seniau mokytojavo kurį laiką Aušros mokykloje. — R.

Taip sau pastabėlės.

Uti-ti-ti! Šalta... Anglių nėra, šaltis lenda visur. Uti-ti-ti. Kad šalta—bėda visiems, bet, sakytom, ketvirtajai partijai dabartėlis tai tikra bėda. Nuo šalčio ar ko nors kita kietvirtoji partija kad trukiasi tai traukiasi... Anais gerais laikais, kada joje veikė socialistai, narių skaičius buvo didelis; vienu kartu ji turėjo apie keturis šimtus narių. Bet dabar? Dabar juos lengvai "surokuoja" kadir sakytom Kairis ir dabartėlis Zanė. O rokuoti visai ne sunku: išbrauktas, išbrauktas... suspenduotas.

Je, uti-ti-ti... Bet dar blogiau su degtukais ir žarijomis. Smalinis bluonės institutas tuščias tuštutelis. Sako, nė vienos anglies. O kad nėra anglių, tai, suprantama, žarijos ilgai išsilaikyti

Šalin Su Degtine.

Visa Amerika yra sausa, bet jei jūs norite sustiprinti, tai nenusiminkite, nes mes dirbame sunku, su kurios pagalba jūs galite pasidaryti sveikus ir stiprius gerimus, kurie, mes užtikriname, užgaudins kiekvieną. Jei norite išsigeriti prieš pusryčius, arba po darbui, arba vestuvėse, krikštynose ar šokiuose, tai lengvai galite pasidaryti labai pigiai kelis galonus. Pakutis, iš kurio bus 6 galonai tik \$2.00. Tikrai verta pamėginti. Rašyk šandien, tuojau pas WALTER NOVELTY CO. 1117 N. Paulina St., Dept. 252, Chicago, Ill.

Laisvės Bondsus
\$50, \$100, \$500, ir \$1,000.

Krause Valstijinis Taupymo BANKAS
1341 Milwaukee Ave.,
Bankas atdaras subatomis iki 8 val.
Arti Paulina gat.
Turtas virš \$200,000.00.
Apskrita bankininkystė.

A R TAMSTA GAVAI MUSŲ LAIŠKĄ?

Mes jau išsiuntėm laišką, kuriame pranešame, kad jau pinigų galima gauti Lietuvoje ir nurodome kaip reikia pasiusiti. Jeigu Tamsta dar negalvojo to laiško, meldžiame mums pranešti ir mes prisistatysime.

Lietuvių Prekybos B-vė
120 TREMONT STREET
ROOM 518 E
BOSTON, MASS.

PLUNKSNOS
Geriausios, kokias tik gali pirkiti
Patys geriausi pukai \$1.89
Geriausios žasų plunksnos 1.39
Jauniklių žasų 69c

BECK'S DEPT. STORE
3323 S. Halsted St., Chicago.
Reikalaukit sampelių.

negali. Janitoriai, kukoriai ir kiti augšto stono žmonės labai susirupinę. Kas bus? Uti-ti-ti...

Bet užtai LSS. 4ta kuopa—ji del visa to nesirupina. Jos nariai jauni, energingi vyrai ir dirba išsijusę. —Šaltis mums nė po kam—sako jie. Je, kas dirba, tai ir šalčio nesibijo.

— Gvaizdikas.

S. L. A. Savaitė.

S. L. A. 36 kuopa šią savaitę, utarninke, ir pėnyčioje, gruodžio 9 ir 12 d., Mildos svetainės rengia du vakarus. Tuose vakaruose bus aiškinama S. L. A. tikslai ir reikalas visiems lietuviams prigulėti prie šios organizacijos. Kalbės adv. K. Jurgelionis, Dr. A. L. Graičiūnas ir kiti kalbėtojai. Taip jau bus gražus muzikalis programmas, kuriame be kitų, dalyvaus šie pagarsieji ir chigiečių mylimi dainininkai: p-lė Rudauskaitė, p. Stogis ir p. Juzavičius. Beto visi atsilankusieji gaus dykai didelį S. L. A. Kalendorių 1920 metams. Visi lietuviai ir lietuvaikės kviečiami atsilankyti į tuos vakarus. Pradžia 7:30 v. v. — L.

Mūsų Draugijose.

DRAMATISKAS RATELIS.

Iš visų lietuvių socialistų organizacijų laimingiausias yra Dramatiškas Ratis. Ačiu jos narių, jos palaikytojų sumanumui, draugija išliko nepaliesta audringosios mūsų frakcijų kovos. Kuomet kitose draugijose jų nariai nieku būdu nebegalėjo išsistiekti, kuomet jie pagalios ėmė jas ardyti, skirstyti į "geruosius" ir "negeruosius" tai Dramatiško Ratisio nariai veikė, veikė petys į petį. Jeigu vienas-kitas narys ir užsimanydavo pasekti "naująją madą," tai kiti draugai jį pertardavo, nurodydavo, kad tai "ne į sveikatą," ir visa eidavo "senomis vėžėmis." Nariai ir vel susitaikindavo ir, visi kartu, veikdavo tam, kam draugija įsteigta—scenai.

Ir rateličių veikimas visuomet budavo sekmingas. Jų parengimai visuomet buvo skaitlingi publika. Ne be reikalo. Rateličiai niekuomet nesivairė, kad "uždirbti." Vyriausias jų siekinys buvo—geras vaidinimas. O kad jame yra susibūrusios visos gabiausios Chicago lietuvių lošėjų spēkos, tai rateličių vaidinimai visuomet budavo geri. Nebereikalo todėl įvairios Chicago lietuvių draugijos gaudytė gaudydavo rateličius lošėjus. Be rateličių nepasiekdavo nė viena pažangioji Chicago lietuvių draugija. Svarbiausias, sunkiausias roles visuomet vaidindavo lošdavo—rateličiai. Suprantama, kad vienas-kitas ratelietis ten visa "išvešti" negalėdavo. Gerai budavo "išveštos" tik tos rolės, kurias vaidindavo rateličiai. Bet užtai, kada jie visi susiburdavo į daiktą—savo Ratelį—budavo ko pasiusūrėti.

Dramatiško Ratisio amžis yra ilgakas. Jisai siekia 1907 metų. Bet niekuomet jisai nebuvo taip gerai susitvarkęs, kaip dabar. Ir gerų narių-lošėjų skaičiumi ir savo vidurine tvarka jisai yra tvirčiausia ir pavyzdžiausia lošėjų-mylėtojų draugija netik Chicago, bet visoje dēdės Samo šalyje. Kuomet kitos tos rūšies draugijos įsikurdavo, išsiplėtodavo ir, vėliau, pakrikdavo, tai Dramatiškas Ratisis tolydžio darėsi vis stipresniu. Šiandien Dramatiškas Ratisis yra to kia spēka kuria gali didžiūnėti netik Chicago lietuvių socialistai, o ir visos pažangiosios draugijos. Nė viena Chicago lietuvių srovė neturi tokių gabių lošėjų, kokių turi socialistai.

Šią žiemą Dramatiškas Ratisis rengia du vakarus. Pirmą—Meldžio svetainę gruodžio 21 d. Vaidins "Užburtais Turtus." Antrą—CSPS. svetainę—gavėnį. Vaidins istorinį veiklą—"Marijos Magdalietę."

Jeigu tik prof. Partos pranašavimas neišsipildys, tai chigiečiai šiemet ir vel turės progos pasigirėti rateličių vakarais. — Senas socialistas.

Žmonės stokoja kuro.

Kuro-anglių stoką pirmiausia pajuto biednuomėne. Daugelis šeimynų jau ir dabar turi gyventi nešildomose butuose. Kol kuro dar buvo užtekinai, biednuomenė negalėjo jo nusipirkti. Neturėjo to, kas reikalinga—pinigų. Visa, ką tos šeimynos išgalėdavo, tai nusipirkti tik tam kartui—bušėlį kitą. Dabar daugelis jų ir to nebegauna. Vaisgėstos, žmonelės, nuo vieno "jardo" prie kito, ir veik visur gauna vieną ir tą patį atsakymą: "anglių nėra"...

Kas bus, jeigu dar kurį laiką užsitęs didysis angliakasių streikas? Darbininkų-angliakasių reikalavimai teisingi. Ir jie nori žmoniškai gyventi. Bet kasyklų baronai to nepaiso. Jie dar spiriasi. O delei to pirmoji vietoj turi nukentėti beturčiai.

Numetė tris bombas.

Nežinomi piktadariai pėnyčioš naktį numetė tris bombas. Dvi prie McLaughlin, turtingo kontraktoriaus namų—ant 43 ir Hyde Park gatvių, vieną prie Hobbs and Grubb kompanijos rastinės—45 gatvės. Piktadariai ištruko.

Jauniausias Chicago banditas.

Andais policija areštavo jauną, trijų metų amžiaus, banditą, Charles Stasiak. Areštuotas kartu su savo tėvais tuoj de partamentinėj krautuvėj. Vairkas, sako, tėvų primokintas, vaginėjęs įvairius mažmožius. Kadangi tas "jauniausias Chicago banditas" tikrosios savo biznio reikmės dar nenusimanyęs, tai delto turėsią atsakytį jo tėvai.

Vai, bus, bus jiems!

Valdininkai ir vel pradeda šnekti. Jie padarysią naują medžioklę, kad suvaldžius kiaušinių, cukraus ir sviesto spekuliatorius. Trumpai sakant, eis darytų tų spekuliatorių sandeliuose reviziją. Ir kad kaip, gal užgriebsią visą juose rastą maistą.

Tai gi bus, bus jiems, tiems spekuliatoriams! O tuo tarpu, pons pirkėjau mokėk tiek, kiek tie spekuliatoriai reikalauja.

Norėjo užmigdyti savo kudičius—gazu!

Ir tokių žmonių dar yra. Lenkė Marė Kowalczyk, 4936 Wood gatvėj, negalėdama užmigdyti savo kudičių, ėmė atsuko gazo pervadas ir išėjo. Laimė, kad, apie tai sužinojo kaimynai. Pašaukė policistą, jis daktarą. Vaikus pavyko atgai vinti, o abudu tėvai patupdyti kalėjiman. Sako, kad jie—abudu nesveikapročiai.

Pranešimai

North Side. — LDLD. 86 kuopos susirinkimas įvyks sėredoje, gruod. 10 d., 7:30 val. vakare, Luosybės svetainėje, 1822-Wabansia Ave. Nariai malonėkite būti visi, nes yra labai svarbių reikalų. — Sekr. J. Galvidia.

Cicero. — Lietuvių Luosybės Namų Bendrovės rengiamas balius subatoje, sausio 10 d., Lauterbach svetainėj, iš priežasies pavertimo minėtos svetainės į kriaučių šapą, tapo atmainyta. Balius įvyks nedėli, sausio 4 d., 1920. J. Jukniaus svetainėje, 4837 W. 14th St. Išleisti tikietai bus geri tie patys. Tikietu pardavinėtojai, pasistengkite tikietus išparduoti ir pinigais arba tikietus sugrąžinti iki Naujų Metų. — Komitetas.

Cicero. — LMPS. 43 kp. susirinkimas įvyks panėdėly, gruodžio 8, kaip 8 val. vakare. Onos Tamulūnienės svetainėj, 1447 — 49th Ave. Visos narės prašomos atsilankyti, reiks rinkti naują valdybą 1920 metams. — Valdyba.

Draugystė Vienybė rengia gražų vakarą gruodžio 31, kad nauju metu sulaukus. Bus lošimas, dainos deklamacijos ir prakalba. Kalbės Naujų metų redaktorius P. Grigaitis. Vėliau šokiai. Vakaras rengiamas Meldžio svetainėj. — J. Vildislauskas.

ASMENŲ JIESKOJIMAI

PAJIESKAU Jono Pociaus, paeinančio iš Kauno gub., Raseinių pav., Kvedarnos parap., Sauslaukio kaimo, apie 50 metų senumo. Turiu labai svarbių reikalų. Jis pats, arba kas apie jį žinote, praneškite sekančiu adresu, už tai gausite atlyginimą.

Juozapas Stasitis, 3202 So. Auburn Ave., Chicago, Ill.

F. A. POSKA, prašant jo broliui karininkui iš Kauno, pajiesko Stanislovo Lingveičiaus (Lingvys) iš Kubilūnų sodos, Grinkiškių parapijos; jis pats arba kas apie jį žinote malonėkite pranešti adresu: F. A. POSKA, 3101 So. Morgan St., Chicago, Ill.

PAJIESKAU Jono Mikaloičio, jis paeina iš Kauno gub., Šiaulių apskr. Pakruojos vals., Daukšgalių kaimo, pirmiau gyvenęs New York'e, o dabar gyvena Clevelande, O. Atsiskaukti adresu: JULIUS GILDA, 1933 Adams St., Gary, Ind.

SIULYMAI KAMBARIŲ

ISDUODU kambarį vedusiai porai ar dviem moterim arba merginom, Rūmiais dalijai ištaisyti, as esu visai vienas vaikas, šeimynos nėra, ateikit ir gyvenkit ir bukit ant savęs gaspadoriais ir gaspadi-nėmis, atsiskaukit laišku arba ypatingai nuos 5 val. vakare. W. Tardavicius, 1123 So. Clinton St., Chicago, Ill. 4-tas augštas iš fronto.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKALAUJA

MERGINŲ IR MOTERŲ

Pupelėms rinkti, gražus, švarus kambarys, \$15 — \$18 savaitėje pradžiai. Paimk Clearing karą ties Archer Limits ir Austin Ave. karu važiuok iki galui linijos.

THE KIMBALL MARTINDALE CO. 6556 So. Ogden Ave.

REIKIA moters popieroms

skirstyti. Gera mokestis.

FRANCIS HUGHES CO., 1405 W. 21 St., Chicago

REIKIA MOTERŲ IR MERGINŲ

Lengvas darbas išskirstymų. Gera mokestis.

LEONARD SEED CO. 228 W. Kedzie St.

REIKALAUJA — merginų ir žviesių

rankdirbystės dirbtuve. Prityrimus nereikalingas, \$14 į savaitę pradžiai, greitis patikimas. Atsiskaukti. C. E. BARNETT and CO. 539 So. Clark St.

100 MERGINŲ

Reikalauja tuojau turinčių prityrimą šilkinus dangčius siuti.

Geriausia mokestis

Geriausios darbo sąlygos

INTERNATIONAL LAMP MFG. CO. 533 So. Wabash Ave. 7 lubos.

GUZIKŲ PRISIUVĖJŲ

GUZIKŲ PRISIUVĖJŲ

PASTOVIOS VIETOS

Puiki mokestis.

The HOUSE OF KUPPENHEIMER 411 S. Sangamon St. ar 218 W. Congress St.

DURKSLINIO PRESO OPERATORIŲ

Mes galime pastatyti kelias merginas ar moteris styles mušti plonuose metalo lakštuose. Darbas nuo šitkių duoda gerų uždarbių, o valandines kainas užtikriname pradedančioms. Pirmas kelias be prityrimo. Subatoj po pietų nedirtama, 48 valandos savaitėj, dirbtuvės valgykla užėdins pinigus ant užkandžių.

EDISON ELECT. APPL. CO. I n c. 5660 n. Taylor St.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKALAUJA

KAMBARINIŲ ATSIŠAUKTI į NAMŲ UZVEIZDO OFISA CONGRESS VIESBUTYJ. CONGRESS ST. IR MICHIGAN AVE.

REIKALAUJA moterų mokančių skudurus skirstyti. Mokės nuo \$20 iki \$23 į savaitę. M. KAPLAN, 2014 So. Federal St.

REIKALINGA mergina arba moteris prie darbo hotely.

THE NEW DOBER HOTEL 4167 S. Halsted St.

DESRELIU DIRBEJU SUJUNGTI IR SUSUKTI AGAR PROVISION CO. 310 N. Green St.

REIKALINGA prie namų darbo sena moteris. Darbas lengvas ir pastovus. Atsiskaukti J. BALTRENAS. 1707 So. Halsted St., Chicago.

REIKALAUJA 10 patyrusių moterų išmetamoms popieroms skirstyti. Mokama geriausia alga ir gera vieta dirbti. REPUBLIC WASTE PAPER CO. 626 W. Taylor St. Kertė Desplaines St.

REIKALAUJA merginų ir moterų BE PRITYRIMO. \$12 į savaitę pradžiai. PRITYRUSIOMS \$14 į savaitę pradžiai. Dvi pertraukos pasiilskas dien; subatomis pusė dienos.

KING'S MODEL LAUNDRY CO. 2215 W. Madison St., Chicago.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ IR MOTERŲ

Hart, Schaffner & Marx

Atidaro

dar vieną liemenių dirbtuvę

pn. 2303 W. St. Paul Ave. (100 pėdų į vakarus nuo Western ave.)

Ir reikalauja tuojau.

Prityrusių pagelbininkų prie liemenių visuose skyriuose.

TRIMERIŲ OPERATORIŲ BEISTERIŲ PROSYTOJŲ GUZIKINIŲ SKYLIŲ DIRBEJŲ. IR APIBAIGEJŲ.

Puiki proga merginoms išmokyti mašinų ir rankų darbą. Mokama gera mokestis besimokinančioms.

Paimk Logan Square ar Humboldt Parko viršutinius karus iki Western ave., arba Milwaukee ar North avenue žemutinius karus.

Paimk Logan Square ar Humboldt Parko viršutinius karus iki Western ave., arba Milwaukee ar North avenue žemutinius karus.

Mokančių dirbti su mašina Pastovios vietos. Puiki mokestis.

The HOUSE OF KUPPENHEIMER SAMDYMO SKYRIUS Polk St. and Karlov Avenue (Arti Crawford Ave.)

PERPEČIŲ SUSIUVĖJŲ

DIRBUSIŲ PRIE PALAIDŲ KOTŲ

PASTOVIOS VIETOS Puiki mokestis

The HOUSE OF KUPPENHEIMER Polk St. and Karlov Avenue (Arti Crawford Ave.)

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKALINGAS darbininkas į Naujienų ofisą. Turi mokėti gerai angliskai ir lietuviškai. Reikia dirbti vakarais. Gera mokestis. Darbas ant visados. Kreipkitės į Naujienų ofisą.

VYRŲ reikalauja — Gera mokestis. Pastovus darbas. National Lead Co. 900 West 18th Street.

REIKALINGAS šoferis duonai išvežioti. NEW PROCESS BAKERY 949 W. 34 St., Chicago.

REIKALAUJA prityrusių darbininkų sengelečių kieman. Gera mokestis. UNITED IRON & METAL CO., 711 W. 15th Place, Chicago.

REIKALAUJA Geležies dirbėjų ir pagelbininkų, gera mokestis ir pastovus darbas. GUARANTEE IRON & STEEL CO. 2849 W. Lake St.

REIKALAUJA darbininkų prie anglių. Atsiskaukti. 811 W. 18th St., Chicago.

REIKIA DARBININKŲ į lentų kiemą. Išmokestis kas vakaras. THEO. FATHAUER CO. 1428 Cherry Ave., Goose Island.

REIKALINGAS patyręs savo darbe duonos išvežiotimui dreiverys; atsiskaukite greitai. J. Petruskas, 3548 Emerald Ave.

DESRELIU DIRBEJU SUJUNGTI IR SUSUKTI AGAR PROVISION CO. 310 N. Green St.

REIKALINGAS bucheris, kuris moka darbą; kad būtų nevedęs. Duodu kambarį ir valgi. Atsiskaukti tuojau. Ieiti galima neveliau 7 val. vakare. 2611 So. 44 St. Brighton, Park.

REIKALAUJA 2 tvirtų vyrų prie apskrito, darbo išmetamųjų popierių šapo. REPUBLIC WASTE PAPER CO. 626 W. Taylor St. Kertė Desplaines St.

VYRŲ lentoms kraustyti. Atsiskaukti 7 val. ryto. Išmokestis kasdien. LORD and BUSHNELL Co. 2424 S. Laflin St.

REIKALINGAS vargonininkas, Tautinėj Katalikų Bažnyčioj; jo tikėjiminiai ištikinimai mus nepaina. Galintis vesti chorą ir mylin tis su jaunimu veikti, tegul tuojau atsiliepia. Nereikalaujame jokių palūdiimų. Kreipitis laišku į K. J. ALSIS, 1423 Rock St., Rockford, Ill.

Reikia janitoriaus pagelbininko; mokestis \$25 į mėnesį, valgis ir kambarys. J. Jones, 6034 Kenwood Ave. Chicago.

REIKALAUJA darbininkų į lentų kiemą. Pastovus darbas. Gera mokestis. ATSIŠAUKTI: 2315 ELSTON AVE.

RAKANDAI

TIKTAI SI MĖNESI. Geriausias pasiūlymas gaus puikų tikros skuros seklyčios setą, vartoją 30 dienų, vertas \$175. Mes esame priversti taipgi pratuštinti daug kitų seklyčios setų vėliausios stalties. Mes taipgi turime visokių divonų, fonografus. PRISIUNCIAME UZDYKA. Pirmame Liberty Bonds. WESTERN FURNITURE STORAGE 2810 W. Harrison St. Atdara nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis nuo 10 iki 4 val.

EXTRA BARGENAS Penkių kambarių vėliausio stiliaus rakandai bus parduoti už bilė koki priimtina pasiūlymą sykiu ar atskirai. Vėliausio stiliaus seklyčinė eilė, valgomojo ir miegamojo kambario eilės, aksominiai kilimai, lampa, gulima sofa paveikslai ir tt. visi kaip nauji. Taipgi \$200 dvigubas sprendžina fonografas, groja visus rekordus, parduos už \$60 su rekordais ir deimantine adata. Nepraleiskite šitos progos, Residencija 1922 So. Kedzie Avenue.

RAKANDAI.

Savininkas atiduos su nuostoliu sau

Trisimtoji tikros seklyčios seklyčios seta, pirkta už \$200. Vartotas 15 dienų. Parduos už geriausią pasiūlymą. Taipgi \$125 gražus, didelis šepinio dydžio fonografas kaip naujas, su rekordais su 24 pasirinkimų ir deimantiniu galu adata už \$39. Taipgi kaurai. Butiniai pasimatykite su mumis pirmą pirkimo kur kitur. Priimame laisvės bondsus. SOUTH SIDE FURNITURE STORAGE 2102 West 35 St. Atdara nuo 9 v. ryto iki 9 v. vak. Nedėliomis nuo 10 iki 4 v. po piet.

PARDAVIMUI

PARDUODAMA grosernė ir bucherinė pigiai. Gera proga žmogui kalbančiam lietuviškai ir lenkiškai. 4544 S. California Ave.

Parsiduoda bucherinė ir grosernė, biznis gerai išdirbtas, 3743 So. Albany Ave.

AUTOMOBILIAI

REIKALAUJAM pirkti mašiną Ford Touring car 5 sėdynių. Kas nori parduoti greitai atvažiuokit arba atsiskaukti. CHARLES PATKUS 4667 Archer Ave., Chicago.

NAMAI-ZEMĖ

DIDELIS BARGENAS PARSIDUODA labai gražus 2-ju lubų augščio murinis namas 2 pagyv. po 4 kambarius su beismentu, 7 pėdų prie 3204 So. Wallace St. namas turi buti greitai parduotas, taipgi parduos pigiai, nes savininkas perka didesnį namą. Kaina tik \$3500. Imokėti \$800, o likusius kaip randa.

FIRST NATIONAL REALTY & CONSTRUCTION CO. 840 W. 33 St. Tel. BOULEVARD 2437 Wm. Kazlauskas.

VERTAS \$8,500 UZ \$7,300 PARSIDUODA naujas murinis namas, 3 metai kaip budytas, 2 pagyvėjimais po 6 kambarius. Su kieto medžio aptaisymais, knygoms šėpa pakura ir bufetai indams viskas ištaisyta pirmos klasės. apšildoma šiltu vandeniu, 2 boileriai nereikia duot anglių ir janitoriaus, patįs randauninkai apšildo. Beismentas visas išsimentuotas, ice box ir pečiai priguli prie namo, lotas 30 pėdų pločio, visos gatvės ištaisytos ir išmokėtos. Randasi Brighton Parko apeliokėje, 2 blokiu nuo gražaus McKinley Parko, iš visur labai paranku privažiuoti; randos neša \$720